

Útmutató környezet-, és pénztárcabarát fatüzeléshez

Szeretné, ha tüzelőberendezésével valóban környezetbarát módon, és gazdaságosan fűthetne? Ennek feltétele a magas hatásfokú üzemeltetés, azaz hogy a berakott tüzelő energiáját minél nagyobb részben hasznosíthassa. **A helyes használatban segítségére lesz a [környezetbarátfatüzelés.hu](http://kornyezetbaratfatuzeles.hu) weboldalunkon található útmutató kisfilm.**

A tüzelő

A gazdaságos és környezetbarát tüzelés legfontosabb feltétele a megfelelő tüzelő használata. Kerülendő az alacsony fűtőértékű, magas kéntartalmú, magas víztartalmú, ezáltal alacsony hatásfokkal és rákkeltő füst kíséretében tüzelhető szénfélék, elsősorban a lignit. Az egészségünkön kívül a kormos, kénes füst ráadásul a kéményt, kályhát is szétmarja.

A leg gazdaságosabban tűzifával fűthetünk, ráadásul a legkevesebb mérgező füsttel is ez jár. A szénfélékkel szemben a tűzifa széndioxid semleges, megújuló energiaforrás, tehát ha ezzel fűt, nem járul hozzá a globális felmelegedéshez, üvegház-hatáshoz.

A kereskedelemben vásárolt tűzifa tüzelésre még kevésbé alkalmas, hiszen igen magas a nedvességtartalma. A nedves fával fűteni pénz pazarlás, mivel a fában található felesleges nedvesség elpárologtatása az égés során felszabaduló energia jelentős részét elemésztí. Érdemes ezért a következő télre való tüzelőt még fűtési szezon végén, legkésőbb március környékén megvenni, így egész nyáron át száradhat, őszre már hatékonyan tüzelhető. **Ha a felhasználás előtt legalább fél évvel megveszi a tűzifáját, azzal máris 30-40%-kal csökkentette a tüzelő felhasználását, vagyis ennyi pénzt spórolt.** Kevés befektetés térül meg ennyire gyorsan! Ha lehetőségei engedik, úgy a tüzelőjét a felhasználás előtt másfél évvel vásárolja meg, így további 10-15% megtakarítást érhet el. A megfelelő méretre hasítás ugyancsak szükséges a hatékony tüzeléshez. A 25-33 cm hosszúra fűrészelt tűzifát legfeljebb 10x10 cm méretű hasábokra célszerű hasítani. A kereskedelemben kapható tűzifa általában ennél sokkal vastagabb, tovább hasítva hatékonyabban fog égni. A tűzifát vásárlás után ebben a feldarabolt, hasított formában célszerű tárolni a szabadban, szellős, fedett helyen. Víztartalma így tud a leghatékonyabban távozni.

Ugyancsak megfelelő tüzelő a fabrikett, amennyiben az valóban csak tiszta, természetes fából készült. Előnye, hogy nem kell szárítani, hasogatni - ám ezt a kényelmet az árában meg kell fizetnünk.

Ne tüzeljen el műanyagokat, ruhát, bútortárolt, lakkal, festékkel kezelt fát, egyéb szemetet! Azon kívül, hogy a képződő lerakódások a tüzelőberendezést és a kéményt is tönkre teszik, a szintetikus anyagok füstje rendkívül mérgező: rákot, bénulást, meddőséget, impotenciát, halált okozhat. Saját maga, és családja egészségét is veszélyezteti.

Begyújtás

Vaskályhában, kandallóban, kazánban egyszerre legfeljebb 2-5 kg mennyiségű száraz fával érdemes begyújtani.

Helyezze a tüzelőt lazán a tűztérbe, majd annak tetején gyújtson meg egy begyújtó kockát. A begyújtós köré és fölé tegyen néhány szál vékony gyújtóst. Igen, jól olvassa: a fát felülről célszerű meggyújtani. Próbálja ki, meg fog lepődni! Az ajtó üvege, és az egész berendezés kevésbé lesz kormos, és kevesebb fával fog ugyanolyan hatékonyan fűteni!

Tüzelés közben a hamuajtót tartsa zárva, a tűztér ajtót pedig ujjnyira nyitva. Ha van, a füstgáz csappantyút is teljesen nyissa ki. A hamuajtó és a rostély a kényelmes hamuzást segíti, nem az égést tápláló levegő bejuttatására szolgál!

Ha a tüzelőberendezés saját huzatszabályzó kezelőszervvel rendelkezik, akkor a begyújtáskor azt érdemes teljesen nyitott állásba állítani – csukott ajtó mellett.

Az égést tápláló levegő minimálisra csökkentése, a lángok fojtogatása értelmetlen. Attól csak a fa éghető anyagai az égést tápláló levegő hiányában elégtelenül távoznak a kályhából, a kéményen engedi ki a pénzt - ráadásul mérgező anyagok formájában! Sőt korom, kátrány rakódik le a kéményben, kályhában, füstcsőben, tönkretéve azokat. Nyugodtan hagyja ujjnyira nyitva a tűztér ajtót, meglátja így jár a legjobban! A hőleadást nem az égés fojtogatásával, hanem az egyszerre kevesebb, és inkább többször berakott tüzelővel célszerű elnyújtani.

Amint az első adag fa parázsra leégett, és a lángok már eltűntek az izzó parázs fölül, eljött a további tüzelőanyag berakásának ideje. Egyszerre 1-3 kg száraz tűzifa helyezhető az izzó parázsra, és ez szükség szerint többször ismételhető, de minig csak a parázsra, a lángolás befejeztekor. A tűztérajtót még mindig hagyja legalább ujjnyira nyitva, vagy ha a berendezésnek saját levegő szabályzója van, azt minimum középállásban tartsa nyitva.

A fának végig szép fehéres-sárga lánggal, korom mentesen kell égnie. Megfelelő tüzelés esetén a kéményből semmilyen füstöt, legfeljebb némi fehér színű gőzt láthatunk távozni, a tűztér pedig a tüzelés végére minden alkalommal "tisztára ég".

A tüzelés végén zárja le a kályha összes ajtaját, és ha van akkor a füstgáz csappantyút!

Cserépkályha

Cserépkályha használatkor is nagyon fontos a száraz, megfelelő méretűre felhasított tűzifa, a korábban leírtak szerint.

Kisebb tűzterű cserépkályhába egyszerre 4-8 kg, nagyobb tűzterűbe egyszerre 7-15 kg tüzelőt kell behelyezni hézagosan, és felülről begyújtani. **Az égéslevegőt itt is a tüzelőajtó 1-2 ujjnyira nyitásával kell beengedni végig a tüzelés közben,** a hamuajtó (ha van) csak hamu eltávolításra való, annak égés közben zárva kell lennie.

Az egyre elterjedtebb **külső levegős cserépkályha** aajtáját begyújtás után rögtön be kell zárni, az **égéslevegő elzáróját pedig teljesen ki kell nyitni.**

Cserépkályhában nem szabad a parázsra újabb adag tüzelőt helyezni. Amint a tüzelő parázsra égett (1-1,5 óra), a cserépkályha aajtáját (külső levegős cserépkályha levegő elzáróját) teljesen le kell zárni. 12-24 óra múlva ismételhető meg a begyújtás - fűtési igény szerint.

A cserépkályha hőleadását a nagy tömegéből adódó hőtároló tömeg teszi egyenletessé és folyamatossá - a kályha tömegétől függően a tűz leégése után akár 12-36 órán keresztül.

A fának a cserépkályhában is végig szép fehéres-sárga lánggal, korom mentesen kell égnie. Megfelelő tüzelés esetén a kéményből semmilyen füstöt, legfeljebb némi fehér színű gőzt láthatunk távozni. A begyújtás első szakaszában a tüztér falon esetlegesen megjelenő korom a tüzelés közepéig teljesen eltűnik.

Az égést tápláló levegő fojtogatása, vagy a tüzelő apránként adagolása is szükségtelen, mindkét megoldás nagyban növeli a légszennyezést, csökkenti a hatásfokot - azaz növeli a tüzelő fogyasztást.

Egyéb fontos feltételek

Ha a tüzelőberendezés a lakás légteréből veszi az égéshez szükséges levegőt (nem külső levegős), akkor a **levegő utánpótlásáról gondoskodni kell.** A legegyszerűbb megoldás egy ablakot bukóra nyitni a tüzelés idejére. Nem külső levegős kályhában való tüzelés idejére mellőzze az elszívó berendezések (pl. konyhai páraelszívó) használatát, mely egészségkárosító füstöt juttathat a lakás légterébe, valamint az égés hatásfokát is csökkenti.

A környezetbarát és biztonságos tüzeléshez **a kályhát és a kéményt is karban kell tartani.** Rendszeresen ellenőriztesse és tisztítsa kályháját szakemberrel, kéményét kéményseprővel!

Próbálja ki a fent leírtakat!

Száraz, megfelelő méretűre hasított tűzifával, felülről begyújtva, majd a levegőt a tüztér aajtán keresztül beengedve (nem külső levegős kályha esetén), és a tűzifát megfelelően adagolva a téli tüzelőjének akár a felét is megtakaríthatja!

Mivel a tökéletesebb égésnek köszönhetően kevesebb szennyező anyagot fog a levegőbe engedni, a pénztárcáján kívül saját, és szerettei egészségéért is sokat fog tenni!

Az Ön kéménye már füstmentes?

Legyen rá büszke, ismertesse meg a leírtakat szomszédaival is, hogy ők se "füstöljenek be"!

A fenti fényképek egy Öko tüzteres cserépkályháról készültek.